

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра архітектури та будівництва
Кафедра управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ
проректор з методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
"1" вересня 2023 року

ФІНАНСИ ТА ЕКОНОМІКА БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність	192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітньо-професійна програма	Будівництво та цивільна інженерія
Освітній рівень	(другий) <u>магістерський</u>
Статус дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>

Івано-Франківськ
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри управління та адміністрування
 Протокол № 1 від 31.08.2023 року

Завідувачка
 к.е.н., доц., доцент кафедри

Наталія ГАВАДЗИН

Розробник:
 к.е.н., доцент, доцент кафедри

Надія ГРЕБЕНЮК

УЗГОДЖЕНО:

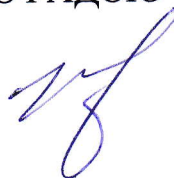
гарант ОП
 д.т.н., проф., професор кафедри

Максим КАРПАШ

СХВАЛЕНО НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЮ РАДОЮ

Голова Науково – методичної ради
 ЗВО «Університет Короля Данила»
 Протокол № 1 від 1 вересня 2023 р.

Ярослав ШТАНЬКО

е-mail	nadiia.hrebeniuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	II поверх 205 аудиторія
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/nadiya-hrebenyuk
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=5469

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна спрямована на формування знання щодо системи, методів та алгоритмів аналізу внутрішнього і зовнішнього бізнес-середовища компаній в будівництві; обстеження, випробування, діагностику та розрахунки при розв'язанні задач в галузі будівництва та цивільної інженерії; побудови та дослідження моделей ситуацій, об'єктів та процесів будівництва та цивільної інженерії.

Мета навчальної дисципліни: формування спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки, а також критичного осмислення сучасних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії для розв'язування складних задач професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

- вивчення етапів будівництва та учасників інвестиційно-будівельного процесу, техніко-економічні особливості будівництва;
- вивчення економічної ефективності інвестицій у будівельну галузь та факторів впливу на оцінку ефективності інвестицій;
- формування знань в способах та процедурах проведення торгів у будівництві;
- розуміння особливостей визначення ціни в будівництві та видів кошторисної документації;
- вивчення виробничих ресурсів у будівництві, їх ефективного використання та продуктивності праці;
- розуміння схем фінансування та кредитування будівництва й формування грошових фондів будівельних організацій;
- формування навичок аналізу фінансової діяльності будівельних організацій.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень;
- критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**:

- розв'язувати спеціалізовані проблеми, які необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур в будівництві та цивільній інженерії;
- інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;
- розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності в будівництві та цивільній інженерії.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Фінанси та економіка будівельної галузі» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Будівництво та цивільна інженерія», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» “1” вересня 2023 року).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ПРН02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, а також критичне осмислення сучасних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії для розв’язування складних задач професійної діяльності. ПРН06. Застосовувати сучасні математичні методи для аналізу статистичних даних, розрахунку та оптимізації параметрів проектування та технологічних процесів зведення будівель та споруд. ПРН10. Збирати необхідну інформацію, використовуючи науково-технічну літературу, бази даних та інші джерела, аналізувати і оцінювати її.
ЗК04. Здатність приймати обґрунтовані рішення	
ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	
СК04. Здатність проводити обстеження, випробування, діагностику та розрахунки при розв’язанні задач в галузі будівництва та цивільної інженерії.	
СК05. Здатність будувати та досліджувати моделі ситуацій, об’єктів та процесів будівництва та цивільної інженерії	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 год	4 год
	семінари, практичні	16 год	4 год
Самостійна робота		60 год	82 год
Форма підсумкового контролю	залік		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Виробнича практика

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Загальна характеристика організацій будівельної галузі (2 год)

1. Продукція будівельної галузі та її вплив на економіку держави
2. Основні етапи будівельного процесу
3. Учасники інвестиційно-будівельного процесу
4. Техніко-економічні особливості капітального будівництва

Питання для самостійного вивчення: Типи й організаційні структури будівельних організацій і фірм. Девелопмент будівництва (2, 9-14)

Тема 2. Економічна ефективність інвестицій у будівельну галузь (2 год)

1. Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів
2. Види показників ефективності
3. Фактори, які впливають на оцінку ефективності інвестицій

Питання для самостійного вивчення: Інвестування в будівництві. Капітальні вкладення. Лізингове інвестування (1, 3, 4, 5, 9-14)

Тема 3. Підрядні торги в будівництві (2 год)

1. Конкуренція як передумова виникнення торгів
2. Методи конкуренції
3. Процедура проведення торгів
4. Способи проведення торгів

Питання для самостійного вивчення: Українська універсальна біржа. Системи публічних закупівель Prozorro. Алгоритм проведення безкоштовних будівельних тендерів (9-14, 16)

Тема 4. Система ціноутворення в будівництві (2 год)

1. Стадії визначення вартості будівництва
2. Особливості визначення ціни в будівництві
3. Види кошторисних нормативів. Програмний комплекс
4. Види інвесторської кошторисної документації
5. Визначення кошторисної вартості будівництва

Питання для самостійного вивчення: Формування собівартості будівельно-монтажних робіт. Класифікація витрат будівельної організації (1, 7, 8, 9-14, 15)

Тема 5. Виробничі ресурси в будівництві (2 год)

1. Класифікація основних засобів. Амортизація основних засобів
2. Показники ефективного використання основних засобів
3. Класифікація оборотних коштів
4. Власні і позикові оборотні кошти
5. Показники ефективного використання оборотних коштів

Питання для самостійного вивчення: Трудові ресурси. Методи вимірювання продуктивності праці. Заробітна плата (9-14)

Тема 6. Фінансування та кредитування будівельних організацій (2 год)

1. Поняття кредиту, причини виникнення кредитних відносин
2. Фінансування та кредитування капітальних вкладень
3. Кредитування будівельних організацій
4. Схеми фінансування будівництва

Питання для самостійного вивчення: Фінансові ресурси будівельних організацій. Грошові фонди будівельних організацій. Джерела формування фінансових ресурсів (1, 6, 8, 9-14)

Тема 7. Основи аналізу фінансової діяльності будівельних організацій (2 год)

1. Фінансова звітність підприємства
2. Аналіз фінансового стану будівельної організації
3. Показники ліквідності
4. Показники ділової активності
5. Показники платоспроможності

Питання для самостійного вивчення: Фактори підвищення рентабельності виробництва будівельної організації. Система оподаткування в будівництві (1, 9-14, 15)

Зміст семінарських занять

Семінарське заняття № 1(2 год)

Загальна характеристика організацій будівельної галузі

1. Продукція будівельної галузі та її вплив на економіку держави
2. Основні етапи будівельного процесу
3. Учасники інвестиційно-будівельного процесу
4. Техніко-економічні особливості капітального будівництва
5. Типи й організаційні структури будівельних організацій і фірм.
6. Девелопмент будівництва

Розв'язування тестових та ситуаційних завдань

Семінарське заняття № 2 (2 год)

Економічна ефективність інвестицій у будівельну галузь

1. Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів
2. Види показників ефективності
3. Фактори, які впливають на оцінку ефективності інвестицій
4. Інвестування в будівництві.
5. Капітальні вкладення.
6. Лізингове інвестування

Розв'язування тестових та ситуаційних завдань

Семінарське заняття № 3 (2 год)

Підрядні торги в будівництві

1. Конкуренція як передумова виникнення торгів
 2. Методи конкуренції
 3. Процедура проведення торгів
 4. Способи проведення торгів
 5. Українська універсальна біржа.
 6. Системи публічних закупівель Prozoogo.
 7. Алгоритм проведення безкоштовних будівельних тендерів
- Розв'язування тестових та ситуаційних завдань*

Семінарське заняття № 4 (2 год)

Система ціноутворення в будівництві

1. Стадії визначення вартості будівництва
 2. Особливості визначення ціни в будівництві
 3. Види кошторисних нормативів. Програмний комплекс
 4. Види інвесторської кошторисної документації
 5. Визначення кошторисної вартості будівництва
 6. Формування собівартості будівельно-монтажних робіт.
 7. Класифікація витрат будівельної організації
- Розв'язування тестових та ситуаційних завдань*

Семінарське заняття № 5 (2 год)

Виробничі ресурси в будівництві

1. Класифікація основних засобів. Амортизація основних засобів
 2. Показники ефективного використання основних засобів
 3. Класифікація оборотних коштів
 4. Власні і позикові оборотні кошти
 5. Показники ефективного використання оборотних коштів
 6. Трудові ресурси в будівельних компаніях.
 7. Методи вимірювання продуктивності праці.
 8. Заробітна плата
- Розв'язування тестових та ситуаційних завдань*

Семінарське заняття № 6 (2 год)

Фінансування та кредитування будівельних організацій

1. Поняття кредиту, причини виникнення кредитних відносин
2. Фінансування та кредитування капітальних вкладень
3. Кредитування будівельних організацій
4. Схеми фінансування будівництва
5. Фінансові ресурси будівельних організацій.
6. Грошові фонди будівельних організацій.

7. Джерела формування фінансових ресурсів
Розв'язування тестових та ситуаційних завдань

Семінарське заняття № 7,8 (4 год)

Основи аналізу фінансової діяльності будівельних підприємств

1. Фінансова звітність підприємства
2. Аналіз фінансового стану будівельної організації
3. Показники ліквідності
4. Показники ділової активності
5. Показники платоспроможності
6. Фактори підвищення рентабельності виробництва будівельної організації.
7. Система оподаткування в будівництві
Розв'язування тестових та ситуаційних завдань

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, які виділені на вивчення дисципліни «Фінанси та економіка будівельної галузі»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	14	8
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	16	8
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	10	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	56

ПОЛІТИКА КУРСУ

Усі теоретичні та методичні матеріали з навчальної дисципліни, а також графік відпрацювань, представлені в “Системі дистанційної освіти”. Відвідування занять з курсу є обов'язковим. Під час проведення лекційних занять, викладач може оцінювати знання здобувачів, що значно покращить підсумкову аудиторну оцінку.

З метою закріплення матеріалу під час вивчення курсу може бути проведено проміжний тестовий контроль, який не тільки дозволить здобувачам краще запам'ятати вивчений матеріал, а й підготуватися до підсумкового контролю.

Будь-які прояви академічної недоброчесності врегульовуються відповідно до чинних в університеті правил і положень. Усі студенти під час занять мають поводитися відповідно до етичних норм, що діють в Університеті Короля Данила.

Поведінка поведження здобувачів у аудиторії і взаємини з викладачем здійснюються у відповідності до [Кодексу корпоративної етики](#) та [Принципів і норм академічної доброчесності, як функціонують в УКД](#).

Уніфікована інформація

1) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до [«Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій»](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

У ЗВО «УКД» закріплено моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання відповідно до [«Положення про академічну доброчесність»](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі 19 «Архітектура та будівництво».

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
<p>ПРН02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, а також критичне осмислення сучасних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії для розв'язування складних задач професійної діяльності.</p> <p>ПРН06. Застосовувати сучасні математичні методи для аналізу статистичних даних, розрахунку та оптимізації параметрів проектування та технологічних процесів зведення будівель та споруд.</p> <p>ПРН10. Збирати необхідну інформацію, використовуючи науково-технічну літературу, бази даних та інші джерела, аналізувати і оцінювати її.</p>	<p>Словесні методи (лекція, розповідь пояснення);</p> <p>наочні методи (комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))</p>	залік

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перздачі.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань у формі диференційованого заліку (I семестр) проводиться у вигляді комп'ютерного тестування. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік) студент може отримати 40 балів.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно Шкали оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %
Національна диференційована шкала	
Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Національна недиференційована шкала	
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59
Шкала ECTS	
A	90 – 100
B	83 – 89
C	75 – 82
D	68 – 74
E	60 – 67
FX	35 – 59
F	0 – 34

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю: Закон України від 19 червня 2003 року № 978-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978-15#Text>
2. Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому: Закон України від 15 серпня 2022 року № 2518-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2518-20#Text>
3. Про концесію: Закон України від 3 жовтня 2019 року № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>
4. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
6. Про джерела фінансування дорожнього господарства України: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1562-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1562-12#Text>
7. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 року № 898-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#Text>
8. Про затвердження Примірних правил фонду фінансування будівництва: Розпорядження Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України. 30.11.2006 N 6473. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6473486-06#Text>
9. Брунько П. Особливості діяльності підприємств будівельної галузі: Економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності. 2015. № 8(171). С. 151-155.
10. Тройнікова О.М. Економіко-фінансова діяльність будівельних організацій: навч. посібник. Харків. УкрДЗАТ. 2007. 150 с.
11. Дружинін А. В., Давиденко О. А., Братішко С. М. Організація і планування будівництва: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти спец. 192 "Будівництво та цивільна інженерія" другого (магістер.) рівня. Харків: Бровін О. В, 2021. 120 с.
12. Нестеренко В. Економіка будівництва: навч. посіб. Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2021. 223 с.
13. Воркунова О. В. Основи економіки будівництва: навч. посіб. Одеса : Купрієнко СВ, 2021. 266 с.
14. Лівінський О. М. Економіка будівництва: навч. посіб. Київ: Людмила, 2019. 219 с.
15. Портал державної електронної системи у сфері будівництва. URL: <https://e-construction.gov.ua/>
16. Українська універсальна біржа: офіційний сайт. URL: <https://tender.uub.com.ua/pro-prozorro/provedennya-budivelnyh-tenderiv-v-ukraini>